

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології
Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Середня освіта (українська мова і література)

Спеціалізація 014.01 Українська мова і література

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
української літератури
Протокол №1 від “04” вересня 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія української літератури
Викладач (і)	Процюк Любов Богданівна
Контактний телефон	(0342)59-60-74
Е-mail викладача	liubovbohdprotsiuk@ukr.net
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Обговорення проблем історії української літератури, інтерпретація та аналіз художніх творів (5 год.). Очні консультації: 30 год. Понеділок - 13.30-14.30. Кафедра української літератури, 303 ауд. Онлайн-консультації.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Історія української літератури» вивчається студентами третього курсу навчання у першому та другому семестрах (5 -6) і є невід'ємною частиною фахової освіти студентів факультету філології, яка забезпечує усвідомлення ними процесуальності та стадіальності розвитку національного письменства. Успішне засвоєння лекційно-семінарського курсу забезпечує ґрунтовну літературознавчу підготовку студентів-філологів, майбутніх фахівців у галузі освіти, вчителів української мови та літератури, сприяючи при цьому вихованню національної гідності та самосвідомості.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Лекційно-семінарський курс «Історія української літератури кінця XIX – початку XX століття» має на меті ознайомлення студентів з провідними тенденціями літературного процесу II пол. XIX – початку XX століття, на яку припадає утвердження класичного реалізму й модернізму. Під час опанування згаданого курсу студенти ознайомлюються із життєвим і творчим шляхом письменників-класиків, які творили в добу реалізму й модернізму, знайомляться з текстами художніх творів у їх сучасному прочитанні, з'ясовують своєрідність художнього світу кожного з авторів та особливості їх індивідуального стилю.

Основними **цілями** вивчення дисципліни є досягнення студентами ґрунтовних знань текстів художніх творів, передбачених програмою, розуміння ними провідних тенденцій розвитку літературного процесу II пол. XIX – початку XX віку та вияву їх у творчій практиці письменників-класиків; здобуття повноцінної філологічної освіти та досягнення належного рівня фахової підготовки майбутніх спеціалістів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах I-III рівнів акредитації.

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати

національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України.

ЗК 7. . Здатність навчатися й оволодівати новими

ЗК 12. Здатність виконувати власне дослідження на належному рівні.

ЗК 14. Здатність використовувати мовно-літературні знання в світній діяльності.ання

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність активно застосовувати професійно-профільні, уміння й навички з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін із використанням передових освітніх технологій у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів.

ФК 9. Здатність розглядати літературні тексти, явища і факти в контексті у світової культури, виявляти специфіку літературних напрямів, течій, шкіл; уміти аналізувати індивідуально- авторський стиль окремих письменників.

ФК10.Здатність зберігати і примножувати мистецько-культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери. .

ФК 11. Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати розроблення актуальної проблеми у фахових виданнях, виступах тощо

ФК. 18.. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності.

Програмні результати навчання:

ПРН. 3. Використовувати гуманістичний рідної й світової літератур для формування духовного світу молодого покоління громадян України.

ПРН 4. Знати специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, художні твори української та зарубіжної класики й сучасності.

ПРН 5. Володіти навичками розрізняти літературно, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРН 9. Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, з'язок твору із фольклором, міфологією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 12. Володіти методами літературознавчих та мовознавчих досліджень, компаративного аналізу, інтерпретації художнього тексту.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		12	
семінарські заняття/практичні/ лабораторні		18	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
1	014 Середня освіта	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Українська проза II пол. XIX ст.:утвердження класичного реалізму. Специфіка вивчення реалізму як художнього напрямку в школі	2		4
Тема 2. Іван Нечуй-Левицький: життя письменника та риси його творчості. Роман «Хмари» та повість	2		4

«Кайдашева сім'я». Вивчення творчості письменника у шкільній програмі.			
Тема 3. Панас Мирний: Біографія та творчість. Романи «Хіба ревуть воли, як яса повні?», «Повія». Творчість Панаса Мирного на уроках української літератури.	2	2	6
Тема 4 Борис Грінченко: «більше працював, ніж жив». Проза та драматургія автора. Мала проза Бориса Грінченка в школі.		2	6
Тема 5. Тенденції розвитку української драматургії 70-90-х років XIX ст. Театр корифеїв.	2	2	4
Тема 6. Іван Карпенко-Карий. Драматургія автора. П'єси «Хазяїн», «Мартин Боруля», «Суєта», «Сава Чалий». Творчість Івана Карпенка-Карого на уроках української літератури.	2		6
Тема 7. Творчість Михайла Старицького. Драматургія та поезія автора. Михайло Старицький у шкільній програмі.		2	4
Тема 8. Олена Пчілка: біографія, творчість, чин. Творчість авторки у шкільній програмі.		2	4
Тема 9. Українська поезія доби реалізму. Творчість Павла Грабовського, Олександра Кониського, Якова Жарка, Івана Манжури.		2	4
Тема 10. Іван Франко. Біографія та риси творчості письменника. Специфіка вивчення біографії Івана Франка у школі.	2	2	4
Тема 11. Поетична творчість Івана Франка. Збірки «З вершин і низин», «Зів'яле листя», «Мій Ізмарагд», поеми «Мойсей», «Іван Вишенський». Поетична творчість Івана Франка на уроках української літератури.		2	8
Тема 12. Проза та драматургія Івана Франка. Повісті «Перехресні стежки», «Захар Беркут». Рецепція творчості письменника.	2	2	6
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Оцінювання успішності студентів здійснюється за національною шкалою («5», «4», «3», «2») та шкалою ЄКТС.</p> <table border="1" data-bbox="603 219 1369 633"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ЄКТС</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="5">зараховано</td> </tr> <tr> <td>80 – 89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>70 – 79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60 – 69</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>50 – 59</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>26 – 49</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0-25</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table> <p>Максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, з яких: практичні заняття – 30 балів (розраховується як середнє арифметичне усіх отриманих на практичних заняттях оцінок), підсумкова контрольна робота – 10 балів, самостійна робота – 10 балів,; залікова робота – 50 балів.</p> <p>Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню.</p> <p>Мінімальна кількість балів для зарахування курсу – 50.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, має право скласти залік за відомістю № 2.</p>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	80 – 89	B	добре	70 – 79	C	60 – 69	D	задовільно	50 – 59	E	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС			Оцінка за національною шкалою																									
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку																										
90 – 100	A	відмінно	зараховано																										
80 – 89	B	добре																											
70 – 79	C																												
60 – 69	D	задовільно																											
50 – 59	E																												
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																										
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																										
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Підсумкова контрольна робота є складовою частиною семестрового рейтингу і має концептуально обґрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Контрольна робота виконується на практичному занятті та складається з тестових завдань і проблемних питань. Максимальний бал за контрольну роботу становить 10 балів.</p>																												
<p>Практичні заняття</p>	<p>Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок ідейно-естетичного аналізу художніх текстів, теорії літератури та літературно-критичного дискурсу (усно/письмово, з використанням навчальної форми презентацій, рефератів; інтермедіальних підходів до аналізу художнього тексту, герменевтики, рецептивної естетики, екокритики, міфопоетики, феміністичної критики тощо).</p> <p>Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 5-бальній шкалі відповідно до загально-університетської системи оцінювання.</p> <p>Максимальна кількість балів за практичні заняття становить 30 балів.</p>																												
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Виконання усіх запланованих завдань і форм роботи, отримання з кожного позитивної оцінки.</p> <p>Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних письмових завдань, тестувань, а також бали за підсумкову контрольну роботу.</p>																												

Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – екзамен. Форма здачі – письмова. Залікова робота складається з 3 завдань (тестові завдання – 15 балів, аналіз тексту – 15 балів, 2 проблемні завдання – по 10 балів). Максимальна кількість балів за залікову роботу – 50 балів.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, користується правом перескладання іспиту за відомістю №2.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.</p>
----------------------	--

7. Політика навчальної дисципліни

<p><u>Письмові роботи:</u></p> <p>Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u></p> <p>Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті, визначаються Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобіганняакадемічному-плагіату.pdf</p> <p><u>Відвідування занять:</u></p> <p>Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf.</p> <p>У разі пропуску занять здобувачі освіти мають право відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання вхідного, поточного, підсумкового контролю.</p> <p>Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного (практичного) матеріалу самостійно з обов'язковим складанням тем і підсумкового тестування на платформі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua, погоджених звикладачем на початку семестру. Умови навчання індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf</p> <p><u>Неформальна освіта:</u></p> <p>Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf).</p> <p>Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.</p>
--

8. Рекомендована література

Основна:

1. Історія української літератури. Хіх ст. (70-90-ті роки): у 2 кн.: Підручник / о.Д. Гнідан, л.С. Дем'янівська та ін. / Заг. Ред. С.С. Гнідан. – к.: Вища школа, 2003. – Кн. 1. – 575 с.
2. Історія української літератури. Хіх століття: у 2 кн. Кн. 1: Підручник / За ред. Акад. М.Г. Жулинського. – к.: Либідь, 2005. – 656 с.
3. 3. Мороз З. Західноукраїнська історична драма другої половини ХІХ ст. (нариси з історії становлення і розвитку) // Мороз З. Від шкільної драми до комедії: Дослідження. П'єси. – К.: ПЦ "Фоліант", 2004.– С. 61-168
4. .
 1. 4.. Історія української літератури. ХІХ століття: Кн. 3 / За ред. М.Т. Яценка. – К.: Либідь, 1997. – 432 с.

Додаткова:

5. Малютіна Н. Явище жанрової інтерактивності у драматургії І. Карпенка-Карого // Слово і час. – 2008. – № 1. – С.53-61.
6. Сидоренко В. Робота з текстом комедії Івана Карпенка-Карого "Хазяїн" // Дивослово. – 1995. – 9. – С.38-40.
7. . Градовський А.В. "Стара моя думка на тім огні згоріла...": Комедії Мольєра "Міщанин-шляхтич" та Карпенка-Карого "Мартин Боруля". 9 кл. // Зарубіжна література в навчальних закладах. – 1998. – № 3. – С.13-16.
8. . Карасевич В. Образ Терентія Пузиря за комедією "Хазяїн" І.К. Карпенка-Карого // Українська література в загальноосвітній школі. – 2000. – № 4. – С. 33-36
8. Мандрика М. Перший літературний наставник видатного історика: До взаємин І. С. Нечуя-Левицького і М. С. Грушевського. — ЛУ, 1998, 26 листопада.
9. Міщук Р. С. Співець душі народної. — Київ, 1987.
- 10 Побірченко Н. Проблеми національного виховання в творчості І. Нечуя-Левицького. — Київ, 2000.
11. Погрібний А. Всевидяще око України — І. Нечуй-Левицький // Погрібний А. Класики. Не зовсім за підручником. — Київ, 2000.
12. Тарнавський М. Нечуваний Нечуй. Реалізм в українській літературі. — Київ: Laurus, 2016. — 400 с.
13. Усі письменники і народна творчість. — Київ, 2007—2008.
14. Герасимова Г. П. Нечуй-Левицький Іван Семенович // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наукова думка, 2010. — Т. 7 : Мл — О. — С. 382—383. — 728 с. : іл. — ISBN 978-966-00-1061-1.
15. Нечуй-Левицький Іван Семенович // Шевченківська енциклопедія: — Т.4:М—Па : у 6 т. / Гол. ред. М. Г. Жулинський.. — Київ : Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка, 2013. — С. 547-549.

16. Панас Мирний у листах та спогадах сучасників: монографія / І. В. Григоренко. — Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. — 203 с.
16. Казкотворчість Івана Франка: генологічні аспекти / Н. Тихолоз; відп. ред. Є. К. Нахлік. — Львів : 2005. — 315 с.
- Велет із Нагуєвич: [ст., нариси про родину І. Франка, мемор. об'єкти, вірші, присвяч. письменнику] / Роман Пастух. — Дрогобич (Львів. обл.): Посвіт, 2016. — 239, XVI с. : іл., портр. — Присвяч. 160-річчю від дня народж. І. Франка. — Бібліогр.: с. 224—228. — Імен. покажч.: с. 231—237

2.

Інформаційні ресурси:

<https://lib.if.ua>
<http://lib.pnu.edu.ua>
<https://diasporiana.org.ua>
<https://web.archive.org>
<https://chtyvo.org.ua>
<http://litmisto.org.ua>
<http://www.utoronto.ca>
<http://www.ukrlib.com.ua>
<https://litcentr.in.ua>

Викладач _____ доц. Процюк Л. Б..